

NVE

Begrunnelse for vedtak

Detaljplan og konsesjonspliktige endringer for 132 kV Bevergrenda- Glabak

Kongsberg kommune i Buskerud fylke

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Tiltakshaver	Glitre Nett AS
Referanse	202419314-32
Dato	29.09.2025
Ansvarlig	Anne Johanne Kråkenes og Ingrid Myrtveit
Saksbehandler	Marie Rushfeldt og Anine Mølmen Andresen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Innhold

Innhold	1
1. Bakgrunn	3
1.1 Historikk	3
1.2 Søknad om endring av konsesjon	4
1.3 Søknad om ekspropriasjonstillatelse	6
1.4 Detaljplan	7
2. NVEs behandling	7
2.1 Samtidig behandling av søknad og detaljplan	7
2.1.1 Søknadene og detaljplanen har vært på høring	7
2.1.2 Innspill til konsesjonssøknad, søknad om ekspropriasjon og detaljplan	8
3. NVEs vurdering av søknad om traséjusteringer	12
3.1 Vurdering av ny trasé mellom Bevergrenda og Stengelsrud	12
3.1.1 Behovet for å gjennomføre traséjusteringen	12
3.1.2 Virkninger av den nye traseen	13
3.1.3 Totalvurdering av den omsøkte traséjusteringen	14
3.2 Vurdering av ny trasé ved Bikjen	14
3.2.1 Virkninger for naturmangfold	15
3.2.2 Virkninger for bebyggelse, landskap og kulturlandskap	16
3.2.3 Naturfare	16
3.2.4 Totalvurdering av ny trasé ved Bikjen	16
3.3 NVEs vurdering av mindre traséjusteringer	17
3.3.1 Justering av mastepunkt 13 ved Kongsberg Montessorri barnehage	17
3.3.2 Justert trasé mellom mast 8 og 10	18
3.4 Konklusjon	19
4. NVEs vurdering av søknad om ekspropriasjonstillatelse	19
4.1 Hjemmel	20
4.2 Omfang av ekspropriasjon	20
4.3 Interesseavveining	20
4.3.1 Vurderinger av virkninger av konsesjongitt trasé	21

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

4.3.2	Vurdering av alternative løsninger	21
4.3.3	Vurdering av salamanderdam	21
4.3.4	Vurdering av om inngrepet uten tvil er til mer gagn enn til skade	21
4.4	NVEs samtykke til ekspropriasjon	21
4.5	Forhåndstiltredelse	22
5.	NVEs vurdering av detaljplanen	23
5.1	Hva vurderer NVE?	23
5.2	Detaljplanlegging av arealbruk	23
5.2.1	Arrondering og istandsetting	23
5.2.2	Midlertidig anleggsveier	24
5.2.3	Kjørespor	25
5.2.4	Riggplasser	25
5.3	Drikkevann	26
5.4	Dyrket mark	26
5.5	Friluftsliv	27
5.6	Kamuflering	27
5.7	Riving av eksisterende anlegg	28
5.8	Naturmangfold	28
5.8.1	Salamander	30
5.8.2	Fugleavvisere	31
5.8.3	Fremmede arter	31
5.8.4	Myr	31
5.9	Skogrydding	31
5.10	Naturfare	32
5.11	Oppsummering	32

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

1. Bakgrunn

1.1 Historikk

Glitre Nett (Glitre Energi Nett) fikk den 1. februar 2022 konsesjon¹ og ekspropriasjonstillatelse for å bygge og drive en ny ca. 5,7 km lang 132 kV kraftledning fra Bevergrenda, via Stengelsrud transformatorstasjon, og til Glabak transformatorstasjon i Kongsberg kommune. Det ble også gitt konsesjon til 150 meter jordkabel for innføring til Glabak transformatorstasjon. Ledningen skal erstatte en eksisterende 66 kV-ledning mellom Stengelsrud og Glabak, som skal rives. NVEs vedtak ble påklaget, og i tillegg hadde Kongsberg kommune innsigelse til den løsningen som fikk konsesjon. Energidepartementet (tidl. Olje- og energidepartementet) stadfestet vedtaket 9. desember 2022.

Begrunnelsen for vedtaket var at den eksisterende ledningen på strekningen er gammel, og nærmer seg sin tekniske levetid. Det er nødvendig å oppgradere nettet inn til og rundt Kongsberg for å sikre forsyningen til eksisterende og nye kunder. Samtidig med at det ble gitt konsesjon til denne ledningen, ble det også gitt konsesjon til en ny ledning på sørsiden av Kongsberg sentrum, mellom Gomsrud og Skollenborg.

På strekningen mellom Bevergrenda og Stengelsrud er det gitt konsesjon til at det fra mast 42 ved Bevergrenda og til Stengelsrud skal bygges én ny masterekke, som skal erstatte de to som går der i dag. Den nye ledningen skal ved Bevergrenda knyttes til eksisterende kraftledning fra Flesaker. Mellom Stengelsrud og Glabak er det gitt konsesjon til en trasé på vestsiden av Lågen.

Tekniske spesifikasjoner for omsøkt anlegg

Den nye ledningen Bevergrenda–Stengelsrud–Glabak vil være ca. 5,5 km lang. Ledningen bygges for spenningsnivå 132 kV, men vil i første omgang driftes på 66 kV. Mastehøyden vil være mellom 22 og 37 meter, og det vil være mellom 100 og 450 meter mellom hver mast. Spennlengden påvirkes av terrenget. Rydde- og byggeforbudsbeltet rundt ledningen vil være 32 meter, 16 meter til hver side for senter på ledningen.

På strekningen Bevergrenda–Stengelsrud skal mastene bygges som gittermast i stål, i tråd med det som var krav i opprinnelig konsesjon. På strekningen fra Stengelsrud-Glabak ble det satt vilkår om at ledningen skulle bygges rom stålørsmast, og at mastene skulle være brune/mørkegrønne på traseen forbi Skavangerveien. Glitre Nett opplyser i søknaden at mastene vil være brune på hele strekningen mellom Stengelsrud og kabelendemasten ved Glabak.

Konsesjonen er gitt med flere vilkår for å avbøte negative virkninger ved den nye ledningen

- Ledningen skal bygges med rundmaster i stål på strekningen Stengelsrud–Glabak. På strekningen Bevergrenda–Stengelsrud kan ledningen bygges med enten gittermaster eller rundmaster i stål.
- Mastene skal være brune/mørkegrønne på strekningen forbi Skavangerveien.
- Det skal benyttes komposittisulatorer.

¹ Konsesjonen ble fornyet i forbindelse med omorganisering, slik at gjeldende konsesjon har dato 10.03.2023 (NVE ref.: 202218479-21)

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

- Det skal tilstrebes å sette igjen lavere vegetasjon i og langs traseen.
- Det skal være fuglemerking på spennene over Numedalslågen.
- Det skal utarbeides en detaljplan (tidligere kalt miljø-, transport- og anleggsplan, MTA).

Konsesjonen ble også gitt med vilkår om at anlegget skulle være ferdig bygget og idriftsatt innen tre år fra endelig konsesjon, dvs. 9. desember 2025.

Den 24. mars 2025 sendte Glitre Nett inn endringssøknad for flere justeringer i det konsesjonsgitte anlegget, søknad om utsatt frist for ferdigstillelse, ny ekspropriasjonssøknad og samtidig sendte de inn detaljplan.

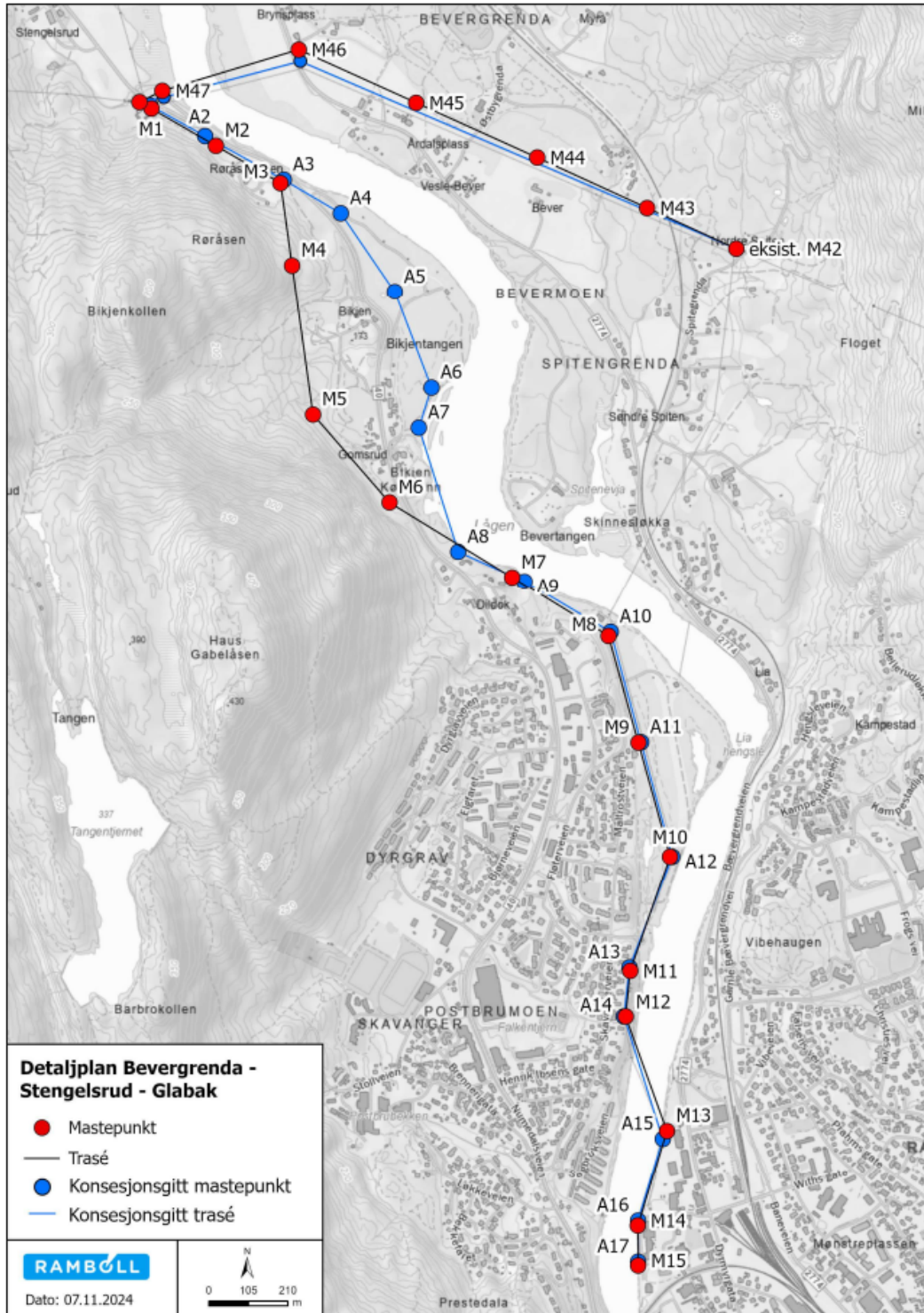
1.2 Søknad om endring av konsesjon

Glitre Nett skriver at i forbindelse med detaljprosjekteringen har det vist seg et behov for å justere den konsesjonsgitte ledningstraseen på enkelte strekninger. I tillegg søker de om utsatt frist for ferdigstillelse.

NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat

Figur 1: Oversiktskart. Konesjonsgitt trasé er blå og mastepunkter merket med A. Den nye omsøkte traseen er vist med sort og mastepunkter er merket med M.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Ny frist for idriftsettelse

Glitre Nett søker om ny frist for idriftsettelse til 1. april 2027, og begrunner fristen med behovet for å ta høyde for behandling av detaljplan og endringsøknad. NVE etterspurte også informasjon om årsaken til at søknad og detaljplan har blitt sendt inn tre år etter konsesjonen ble gitt, og Glitre Nett opplyser at det skyldes at detaljprosjekteringen avdekket at det var dårlige grunnforhold rundt enkelte mastepunkter i den opprinnelige konsesjonsgitte traseen. Det har derfor vært nødvendig å finne og utrede en ny trasé, som har ført til forsinkelsen.

Justering av trasé mellom Bevergrenda og Stengelsrud

I dag går det to ledninger mellom Bevergrenda og Stengelsrud, og disse skal erstattes av én ny ledning. Opprinnelig ble det konsesjonsgitt at den nye ledningen skulle gå i samme trasé som den nordligste av disse ledningene.

Glitre Nett søker i endringsøknaden om å i stedet bygge den nye ledningen på nordsiden av de to eksisterende, som innebærer å flytte traseen mellom 15 og 30 meter nordover mellom mast 42 og mast 46, vist i figur 1 over. Dette innebærer også at ledningen vil krysse Numedalslågen litt lenger nord enn opprinnelig konsesjonsgitt. Begrunnelsen for endringen er at det er behov for at den eksisterende ledningen mellom Stengelsrud og Glabak er i drift samtidig som ny ledning bygges, for å opprettholde tilstrekkelig strømforsyning til Kongsberg i byggefasen. Det betyr at den eksisterende ledningen ikke kan rives for å gi plass til ny ledning.

Ny trasé ved Bikjen

Opprinnelig fikk Glitre Nett tillatelse til en ny trasé over Bikjentangen, vist med blått mellom A3 og A8 i figur 1. I detaljprosjekteringen har det vist seg å være utfordrende grunnforhold for enkelte av mastepunktene i dette området, og Glitre Nett søker derfor om en ny trasé i dette området. Den omsøkte endringen innebærer at traseen flyttes til vestsiden av Numedalsvegen, og går bak bebyggelsen ved Gomsrud. Den totale lengden på den endrede traseen er ca. 1,6 km. Den nye traseen er vist med sort strek i figuren 1.

Andre mindre konsesjonspliktige endringer

Glitre Nett søker også om enkelte andre justeringer av mastepunkter på traseen. Glitre Nett søker om en justering av plasseringen av mastepunkt 13. Mastepunktet er trukket noe lenger nord og bort fra Lågen av hensyn til kommunens VA-anlegg.

I tillegg søker Glitre Nett om en traséjustering i forhold til dagens trasé, mellom mast 8 og mast 10 nord for Skavanger friluftsområde. Her er ledningen søkt flyttet på vestsiden av eksisterende ledning, for å flytte mast 8 unna kommunens VA anlegg. Mast 9 og mast 10 er derfor også justert for å unngå en ytterlig vinkelmast. Ledningen kommer lengre unna turstien på østsiden med den nye løsningen.

1.3 Søknad om ekspropriasjonstillatelse

Glitre Nett fikk samtidig med konsesjonsvedtaket i 2022 også tillatelse til ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for bygging og drift av ledningen. En ekspropriasjonstillatelse faller bort dersom det ikke er begjært skjønn innen ett år, og dette ble ikke gjort, blant fordi det var nødvendig å finne en ny trasé på deler av strekningen og Glitre Nett mener det ikke var hensiktsmessig å begjære skjønn for en usikker løsning. I forbindelse med endringsøknaden har

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Glitre Nett derfor sendt inn søknad om fornyet ekspropriasjonstillatelse. Det er søkt om ekspropriasjonstillatelse til ledningstraseen med rettighetsbelte, til å rive eksisterende ledning, til nødvendig transport og adkomst til traseen, til riggplasser og velteplasser, og til å gjennomføre etablering av en salamanderdam som et avbøtende tiltak. Alle eiendommer og hvordan de er berørt er vist i vedlegg til konsesjonssøknaden, som er publisert på NVEs nettsider.

1.4 Detaljplan

Det følger av anleggskonsesjonen av 10. mars 2023² at Glitre Nett skal utarbeide en detaljplan for anleggsarbeidet. Glitre Nett sendte detaljplan til behandling 24. mars 2025 I detaljplanens kapittel 5.1 og 6.1 beskriver Glitre Nett hvordan anleggsarbeidene skal utføres.

NVE gjør oppmerksom på at vi har godkjent deler av detaljplanen i vedtak av 31. juli³ og 25. august 2025⁴. Dette gjaldt oppstart av arbeid på mast 11, 12, 14 og 15, og at Glitre Nett kunne ta i bruk riggplassen på Sevlemoen.

2. NVEs behandling

2.1 Samtidig behandling av søknad og detaljplan

Glitre Nett har sendt inn søknad om konsesjonspliktige endringer, søknad om ekspropriasjon og en detaljplan for anleggsarbeidene samtidig. Normalt behandler NVE søknad om konsesjon først, for så å vurdere om det skal settes vilkår om at det skal utarbeides en detaljplan som deretter skal godkjennes av NVE før anleggsarbeidene kan starte.

Regjeringen lanserte 19. april 2023 «Handlingsplan for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet». Ett av tiltakene er justering av prosessen for detaljplan, og innebærer at NVE skal legge til rette for samtidig behandling av søknad og detaljplan i de sakene det passer.

2.1.1 Søknadene og detaljplanen har vært på høring

NVE sendte 31. mars 2025 søknaden og detaljplanen på høring til følgende høringsinstanser:

- Statens vegvesen
- Statnett SF
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)
- Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA)
- Telenor Norge AS
- Luftfartstilsynet
- Avinor AS
- Kongsberg og omegns turistforening
- Kongsberg kommune
- Naturvernforbundet i Buskerud
- Fortidsminneforeningen i Buskerud
- Forum for natur og friluftsliv Buskerud

² NVE ref.: 202218479-21

³ NVE ref.: 202419314-24

⁴ NVE ref.: 202419314-26

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

- TeliaSonera Norge AS
- Bane NOR SF
- Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo Og Akershus
- Buskerud fylkeskommune
- Stein Arne Wulfsberg

I tillegg sendte Glitre Nett høringsbrevet til alle grunneiere og rettighetshavere berørt av søknaden.

Høringsfristen ble satt til 16. mai 2025. NVE mottok 13 uttalelser. Glitre Nett kommenterte høringsuttalelsene i brev til NVE 13. juni 2025.

Under NVEs vurderinger har vi gjengitt de delene av uttalelsene, og Glitre Netts kommentarer til uttalelsene, som er relevante for vår vurdering av om tiltaket skal få konsesjon. Dokumentene i saken er tilgjengelig på www.nve.no/12975/A

2.1.2 Innspill til konsesjonssøknad, søknad om ekspropriasjon og detaljplan

Per Tore Log (25. april 2025) spør om hvorfor ikke elva kan krysses fra mastepunkt M10, og at det da vil holde med et punkt M11 på motsatt bredd. Han mener grunnen til at M11 og M12 er nærme hverandre er fordi strekket går over et høydedrag, og at alternativet vil bli rimeligere og bedre visuelt med et mastepunkt mindre.

Glitre Nett kommenterer at dette innspillet er innenfor området der det allerede er gitt konsesjon.

Kongsberg kommune, vann og avløp (13. mai 2025) viser til at det ifølge søknaden er planlagt et riggområde og et alternativt riggområde, i nærheten av mastepunkt M4 og M5, som er innenfor hensynssoner for Bikjen hvor det er et vannverk. De mener det fremstår unødvendig å ha et riggområde innenfor en hensynssone hvor kommunen jobber for å redusere risikofylte aktiviteter. De forstår behovet for å ha master innenfor området, men ikke hvorfor det er nødvendig å ha et riggområde der.

De tar videre opp at drift av mastepunkt 8 og 9 og velteplassene ved disse, ikke må skape ulempe for drift av eller adkomst til offentlige vann- og avløpsanlegg. De er også opptatt av at nettselskapet må ha noen plikter til å iverksette nødvendige tiltak dersom det er behov for akutt reparasjon av vann- og/eller avløpsanleggene.

Glitre Nett har vedlagt en ROS-analyse som går gjennom ulike hendelser og risiko for vannforsyningen.

Kongsberg Montessori barnehage (16. mai 2025) skriver at den foreslåtte traseen ikke tar hensyn til at et mastepunkt kommer rett ved en barnehage som har vært der siden 2005. Rettighetsbeltet vil gå langt inn på barnehagens uteområde, og vil forringe områdetets kvalitet i form av en naturlig hage med godt bevarte trær. De lurer også på om det er utredet magnetfeltnivåer på uteområdet til barna, og at mesteparten av barnehagen ligger innenfor 30-40 meter fra nærmeste line. De foreslår at mastepunkt 13 flyttes lenger bort fra barnehagen basert på et forsiktighetsprinsipp.

Glitre Nett kommenterer at de mener mastepunktet er innenfor den traseen som allerede har konsesjon, og ikke er en del av endringsøknaden. De mener det ikke er noen grunn til at de i detaljplanfasen skal justere dette mastepunktet, og det er plassert slik fordi andre løsninger gir

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

konflikt med infrastruktur i grunnen. De skriver videre at det er behov for å justere barnehagegjerdet og å kompensere med nytt areal på andre siden, og at de har dialog med grunneier om dette.

De viser også til at det ikke er noen bygninger som får magnetfeltnivåer over 0,4 mikrotlesla. De viser også til at DSA har påpekt at utredningsnivået retter seg mot bygninger, og ikke uteområder.

Kongsberg kommune, samfunnsmedisinsk enhet (14. mai 2025) tar opp at den nye traseen vil gå nær Kongsberg Montessori barnehage sitt uteareal, som vil føre til at barn vil få langvarig opphold nær ledningen. De viser til at Glitre Nett må gjøre en utredning av magnetfeltnivåene, og de kan ikke se at dette er gjort. De lurer på hvordan forsvarlighetsprinsippet og varsomhetsprinsippet er ivaretatt i denne saken, om mastepunkt 13 kan føre til at barna ikke får benytte sitt uteareal, om det vil gi sikkerhetssoner, hvilke utredninger som er gjort med tanke på magnetfelt i barnehagen og andre bolig, om det vil bli gjort målinger av faktiske magnetfelt i ettertid og hvordan grunneiere er involvert.

Glitre Nett viser til den utarbeidede magnetfeltrapporten og til kommentarene til uttalelsen fra Kongsberg Montessori barnehage.

Lene Bekken og Stein Arne Wulfsberg (15. mai 2025) bor i nærheten av traseen mellom mast M43 og M44. De er kritiske til justeringen, og Glitre Netts fremgangsmåte. Den nye traseen innebærer at ledningen kommer nærmere deres hus, og at den skogen som i dag skjermer traseen vil måtte hogges slik at de får direkte innsyn til ledningen. De vil også få begrensninger på sin eiendom. De stiller spørsmål ved behovet for denne justeringen, og påpeker at det er vanskelig å forstå begrunnelsen ettersom Glitre Nett viser til at argumentasjonen er unntatt offentlighet. De mener at det er uforståelig at det kan haste så mye som Glitre Nett gir inntrykk av, da det allerede har gått lang tid siden de fikk konsesjon uten at de har startet byggingen. De mener derfor også at det er urimelig at Glitre Nett skal få tillatelse til å ekspropriere fra deres eiendom, da det må sies å være selvforskyldt at det haster nå.

De mener det bør være mulig å rive først og bygge etterpå, slik det var planlagt opprinnelig. De ønsker at ledningen skal gå i eksisterende trasé, eller i det minste at mast 43 og 44 forblir på samme punkt som i dag. Da kan traseen vinkles etterpå, og gå videre i skogen der det ikke er bolighus.

Glitre Nett kommenterer at rettighetsbeltet som berører eiendommen ikke vil gi bruksbegrensninger slik eiendommen er i dag, og det er også i god avstand til huset. Garasjen som havner innenfor rettighetsbeltet, kan stå. Byggingen vil innebære at skog må hogges, men det vil være mulig for grunneier å ha trær og beplantning på eiendommen, så fremt trær ikke vokser så høyt at det er en fare for at de faller på ledningene. De mener fortsatt at det av hensyn til forsyningsikkerheten så er den konsesjonssøkte løsningen den beste, men at ytterligere begrunnelse er kraftsensitiv informasjon. Det er ingen bygninger som vil få magnetfeltverdier over 0,4 mikrotlesla. De mener også justeringen som helhet er mer til gangs en skade for samfunnet, da den innebærer at ledningen kommer lenger unna flere boliger og berører mindre dyrka mark.

Advokatfirmaet Selmer (22. mai 2025) representerer grunneierne Erik Knutstad (gnr 8256, bnr 1 og 2) og Lene Bekken og Stein Arne Wulfsberg (gnr 8250, bnr 4). De uttaler at de mener det ikke er tilstrekkelig grunnlag for å kunne gi ekspropriasjonstillatelse. De mener søknaden ikke gir noe klar begrunnelse for hvorfor det er nødvendig med ekspropriasjon. De mener det ikke er åpenbart hva

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

som har endret seg siden opprinnelig konsesjon, og hvorfor det nå er nødvendig å ha eksisterende ledning i drift under byggeperioden. De viser til at Glitre Nett argumenterer for at det må gjøres på denne måten for å sikre bygging innenfor en gitt tidsramme, men at det ikke er omtalt om det tiltaket gjøres innenfor en annen tidsramme. De mener at ettersom Glitre Nett allerede har rettigheter i en trasé, så er det ikke nødvendig å ekspropriere rett i en annen trasé. Den konsesjonsgitte traseen er bedre for de aktuelle grunneierne, og den nye traseen gir større ulemper for utnyttelse av de aktuelle eiendommene. De tar videre opp at det ikke er tydelig fra søknaden at det er nødvendig av hensyn til forsyningsikkerheten å bygge ny trasé, men at det fremstår som at endringen gir en billigere løsning for Glitre Nett. De mener hensynet til at Glitre Nett skal spare kostnader i seg selv ikke er tilstrekkelig begrunnelse for ekspropriasjon. De mener det bør utredes om hensynet til forsyningsikkerhet kan ivaretas ved utbygging innenfor en annen tidsramme, slik at tiltaket kan gjennomføres i henhold til eksisterende konsesjon. De mener det også bør vurderes om ledningen kan legges som jordkabel, for å redusere ulempene for berørte parter.

Glitre Nett kommenterer at de mener den justerte traseen som helhet er mer til gangs enn skade, da ledningen kommer lenger unna flere boliger, berører mindre dyrka mark og medfører at det blir mastepunkter som gjør landbruksdriften mer rasjonell. Dersom traseen skulle bli lagt på sørsiden av eksisterende ledning hadde det medført behov for å innløse hus. De mener ulempene ved den nye traseen er å anse som en alminnelig ulempe, og de kan ikke se at dette medfører en vesentlig merulempe sammenliknet med den konsesjonsgitte traseen. De kommenterer at de har vurdert ulike løsninger med hensyn til forsyningsikkerhet, og der ikke behov for å utrede dette ytterligere. Jordkabel er ikke en aktuell løsning.

Advokatfirmaet Fusche Jenssen på vegne av grunneier Svein Bøhmer-Haugen (16. mai 2025) er uenige i den endrede traseen og plassering av mast nummer 8. Mastepunktet var opprinnelig på utsiden av et pumpebygg og mot elva, men med endringen plasseres masten på andre siden av pumpebygget som betyr at ledningen kommer nærmere boliger, og vil være negativt for grunneiers eiendom. De tar opp at det må dokumenteres hvordan endringen påvirker magnetfeltet. De viser også til at DSA generelt oppfordrer til å velge traseer som gir større avstand mellom ledninger og bygg, og lurer på hvorfor det er valgt å flytte traseen. De mener justeringen vil gi negativ bokvalitet.

Videre tar de opp at det ikke er riktig at det er leire i grunnen rundt mastepunkt 8, at den nye traseen i større grad berører et område som er regulert til boligformål, at endringen medfører at en større del dyrkbar mark berøres og vil medføre at matjord går tapt. Oppsummert mener de at justeringen fremstår uforholdsmessig sett i lys av skadevirkningene for bebyggelse. De ber om at opprinnelig trasé velges.

Glitre Nett kommenterer at mastepunktet er justert noe, men fortsatt ligger innenfor konsesjonsgitt trasé. Mastepunktet er bestemt i samarbeid med kommunen, og flyttet for å unngå vannledninger og annen infrastruktur i området. De skriver videre at ingen bygninger får magnetfeltverdier over 0,4 mikrottesla. Ledningstraseen berører heller ikke arealer som er avsatt til boligformål på de aktuelle eiendommene. Det er heller ikke planlagt mastepunkter eller veier på eiendommen, så det vil fortsatt være mulig å drive jordbruk under ledningen i fremtiden.

Hanne L. Nørsterud (16. mai 2025) er grunneier på 8252/1 og skriver at hun har fått lite informasjon angående flytting av traseen på deres eiendom, og det har ikke vært befaring eller vist et kart som viser akkurat hvor traseen går. Hun viser til at det også er drikkevannskilde i traseen, og at det ikke må benyttes store hogstmaskiner eller liknende på området.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Glitre Nett kommenterer at det har vært gjennomført informasjonsmøte og grunneiermøte, og at kart er sendt ut sammen med grunneieravtale. Drikkevannskilder er kartlagt, og det skal gjennomføres en mest mulig skånsom anleggsgjennomføring. Det er gjennomført en risikoanalyse knyttet til hovedvannforsyningen med risikoreduserende tiltak som skal overholdes. I tillegg er alle private drikkevannsbrønner/kilder kartlagt.

Bane Nor skriver i brev datert 11. april 2025 at det må søkes om tillatelse for anleggsarbeid i nærheten av jernbanen.

Glitre Nett kommenterer at nødvendige tillatelser og avtaler skal være på plass før anleggsarbeidet starter.

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus skriver i brev datert 13. mai 2025 at det er positivt at det er gjennomført kartlegginger av naturmangfold i 2024 og at det er utarbeidet en tiltaksplan for småsalamander.

Glitre Nett kommenterer at alle registreringer vil bli lagt ut på Naturbase.

Anders Ruud skriver i e-post datert 15. mai 2025 at traseendringen mellom mast M8 og M10 er til større sjenanse enn opprinnelig konsesjonsgitt trasé og at eventuelt en trasé på østsiden av eksisterende trasé burde vurderes. De påpeker at Glitre Nett ikke har fremlagt gode grunner for at ledningen ikke kan gå i samme trasé eller legges på østsiden av eksisterende trasé. De har inntrykk av at endringssøknaden virker forhastet.

Glitre Nett kommenterer at ledningen er flyttet unna et mye brukt friluftslivsområde og at SEFRAK-byggene ikke berøres direkte av anleggsarbeidet. Videre skriver de at ledningen følger konsesjonsgitt trasé, og virkningene av endringen er vurdert.

Anne og Viggo Landaas skriver i brev datert 15. mai 2025 at de er uenige i fremgangsmåten som grunneieravtalen ble lagt frem på og i Glitre Netts konklusjon om at de ikke lenger har partsstatus i saken etter en endring som har blitt gjort i prosjektet. Videre hevder de at verdien av deres eiendom forringes vesentlig med endringen av ledningstraseen mellom Stengelsrud og Bevergrenda, og at kraftledningen burde følge konsesjonsgitt trasé. Til slutt viser de til at de mener at praksis ved ekspropriasjon har endret seg over tid. De avslutter høringsinnspillet med en liste med spørsmål til prosjektet.

Glitre Nett viser til at de har gitt det tilbudet som Glitre Nett gir i minnelige forhandlinger. Videre viser de til at Gnr.8257 bnr.5 er i endringssøkt konsesjonstrase ikke fysisk berørt av kraftledning eller tilhørende rettighetsbelte og har følgelig ikke partsstatus i prosjektet. De regnes dermed som nabo til prosjektet. Glitre Nett vider videre til oreigningsloven og at endringen medfører at ledningen kommer lenger unna flere boliger, berører mindre dyrka mark.

Kongsberg kommune, landbruk og miljø skriver i brev av 16. mai 2025 at konsekvensene for naturverdier på de foreslåtte områdene for riggplassene må utredes.

Glitre Nett viser til vedlegg som beskriver kartlegging av insekter på de foreslåtte riggplassene.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

3. NVEs vurdering av søknad om traséjusteringer

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av de fordeler og ulemper tiltaket har for samfunnet som helhet. NVE gir konsesjon til anlegg som anses som samfunnsmessig rasjonelle. Det vil si at de positive konsekvensene av tiltaket må være større enn de negative. Vurderingen av om det skal gis konsesjon til et omsøkt tiltak er en faglig skjønnsvurdering.

NVE vil i dette kapitlet vurdere de konsesjonspliktige endringene Glitre Nett har søkt om, og det er sammenliknet med den løsningen som allerede har fått konsesjon. Det har i høringen kommet enkelte innspill knyttet til den delen av ledningen som allerede har gyldig tillatelse. Dette er i utgangspunktet ikke omfattet av den konsesjonsøknaden som vurderes nå, men ettersom det er søkt om fornyet ekspropriasjonstillatelse for hele strekningen vil også disse innspillene kommenteres der det er relevant.

3.1 Vurdering av ny trasé mellom Bevergrenda og Stengelsrud

3.1.1 Behovet for å gjennomføre traséjusteringen

Glitre Nett opplyser i søknaden at bakgrunnen for endringen er at det av hensyn til forsyningssikkerheten er nødvendig å ha drift på den eksisterende ledningen mens de bygger den nye, og det derfor ikke er mulig å rive først for å bygge i eksisterende trasé. De viser til at underlaget for dette er unntatt offentlighet, men informasjonen er oversendt NVE. De skriver også at den nye traseen er billigere, fordi det gir ett mindre knekkpunkt på ledningen.

Flere høringsparter er kritiske til Glitre Netts argumentasjon, og mener det ikke er dokumentert at det er nødvendig å justere traseen av hensyn til forsyningssikkerheten, og at det ikke er godt nok begrunnet behovet for å bygge først og rive etterpå. De er også kritiske til at informasjonen ikke er offentlig. De mener det fremstår som mer sannsynlig at tiltaket først og fremst er utløst av at Glitre Nett ønsker å spare kostnader, og de mener derfor det ikke er grunnlag for å gi konsesjon og ekspropriasjonstillatelse til ny trasé.

Glitre Nett ønsker å kunne bygge den nye ledningen før de river den gamle, og har i vedlegg til søknaden oppgitt noe informasjon om årsaken til at dette. NVE ba i tillegg i e-post av 22. juli 2025 om ytterligere informasjon, herunder hva som er konsekvensene av å gjøre motsatt, altså å rive først og så bygge i den samme traseen, inkl. kostnader og byggetid. Vi spurte også om muligheten for å koble om nettet, slik at den sørlige ledningen kunne benyttes i driften mens den nordligste ble revet og ny ledning bygget i samme trasé. Glitre Nett svarte på kravene om tilleggsopplysninger 14. august 2025. De opplyser om at dersom de skal rive eksisterende ledning for deretter å bygge i samme trasé, vil dette gi en vesentlig lengre byggetid. En slik løsning innebærer at fundamenteringsarbeidene delvis må utføres etter riving er fullført, og dette kun kan gjøres i lavlastperioder (dvs. sommeren). Dette betyr igjen at det mest sannsynlig ikke er mulig å gjennomføre alt arbeidet på én sesong, som innebærer at det tar to sesonger før den nye ledningen er ferdig. Dette gir en økning i byggekostnadene på opp mot 8 millioner kroner.

I tillegg vil byggingen av den nye ledningen, uavhengig av alternativ, gi dårligere forsyningssikkerhet for Kongsberg i byggeperioden. Ettersom løsningen med å rive først og bygge etterpå innebærer en lengre byggeperiode, og krever to sesonger, gir det dårligere

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

forsyningsikkerhet for Kongsberg by. Dette er både fordi det blir flere byggeperioder med tilhørende utkobling, men også fordi det tar lenger tid før den nye ledningen er ferdig. Når det gjelder omkobling av nettet i byggefasen er dette ifølge Glitre Nett vurdert i en tidlig fase, men ble forkastet fordi det vil innebære at man først må bygge ny ledning mellom Glabak og Stengelsrud, og deretter kan begynne på traseen videre mellom Stengelsrud og Bevergrenda, fremfor å gjennomføre alt anleggsarbeidet samtidig. Dette vil derfor også forlenge byggetiden. I tillegg gir denne løsningen dårligere overføringskapasitet, og store merkostnader.

3.1.2 Virkninger av den nye traseen

Det går i dag to ledninger mellom Bevergrenda og Stengelsrud, og begge skal rives etter byggingen av den nye ledningen. Glitre Nett søkte opprinnelig om at den nye ledningen skulle følge traseen til den nordligste av de eksisterende ledningene. Den omsøkte endringen innebærer at traseen vinkles litt nordover, og avviker mellom 15 og 30 meter fra dagens ledning/konsesjonsgitt trasé. Dette er en begrenset justering, og den nye traseen berører primært i samme terreng som konsesjonsgitt trasé.

Figur 2: Ny trasé mellom Bevergrenda (M42) og Stengelsrud (M47). Konsesjonsgitt/eksisterende trasé er vist med blått, mens den omsøkte nye traseen er vist med sort strek og røde mastepunkter.

For boliger og eiendommer på sørsiden av eksisterende ledninger vil den omsøkte traséjusteringen være positiv, da den nye ledningen kommer lenger unna eksisterende ledninger, som skal rives. For boliger og eiendommer på nordsiden av eksisterende ledninger vil opprinnelig konsesjonsgitt trasé gi en tilnærmet lik situasjon som i dag, mens den omsøkte traséjusteringen innebærer at ledningen kommer nærmere enn eksisterende ledninger som kan være en negativ virkning.

Flere grunneiere har spilt inn at de ikke ønsker den omsøkte justeringen. Lene Bekken og Stein Arne Wulfsberg bor nær traseen mellom M43 og M44. I dag er det en trekke mellom dem og ledningene, mens den justerte traseen vil gå nærmere huset og trærne må hogges, og det vil ikke være noen skjerming mellom huset og traseen. Glitre Nett opplyser 14. august 2025 i tilleggsopplysninger til NVE at trekken mellom huset til Bekken og Wulfsberg og traseen må hugges også i det opprinnelige konsesjonsgitte alternativet. Den nå omsøkte traseen innebærer også høyere master, som Glitre Nett mener øker muligheten for at det kan bevares noe skog,

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

sammenliknet med konsesjonsgitt løsning. NVE er enig med Bekken og Wulfsberg i at den nye traseen gir en ulempe sammenliknet med konsesjonsgitt, fordi den kommer noe nærmere huset. Samtidig mener vi denne ulempen er begrenset, og ikke vesentlig annerledes enn konsesjonsgitt trasé. Erik Knutstad eier grunnen ved M46, og med den opprinnelig konsesjonsgitte traseen vil ledningen gå i eiendomsgrensen, mens den nye omsøkte traseen innebærer at ledningen flyttes mer mot midten av eiendommen som ifølge høringsuttalelsen i større grad vil *begrense den påregnelige utnyttelsen av eiendommen*. NVE er enig i at den nye traseen vil berøre eiendommen i større grad enn den eksisterende, som er en ulempe for grunneier. Vi har ikke kjennskap til at det foreligger konkrete planer for utnyttelse av eiendommen, men den omsøkte traseen vil gi en potensiell ulempe i så måte. Grunneiernes advokat mener også at det bør vurderes om ledningen mellom Bevergrenda og Glabak kan bygges som jordkabel. NVE mener at dette ikke er aktuelt på denne strekningen. Det vil gi en merkostnad, og det er ikke tråd med gjeldende retningslinjer for kabling av strømmettet. Det vil også være vanskelig og dyrere å krysse Numedalslågen med en kabel.

Traseen går innenfor aktsomhetsområde for flom, på samme måte som den allerede konsesjonsgitte traseen. Det var et vilkår i opprinnelig konsesjon at Glitre Nett skulle legge frem informasjon om hvordan sikkerheten for anlegget og omgivelsene er ivaretatt. Dette er derfor vurdert nærmere sammen med vurderingen av detaljplanen i kapittel 5.10 under.

3.1.3 Totalvurdering av den omsøkte traséjusteringen

NVE mener det i utgangspunktet ofte er fornuftig å bygge nye ledninger i eksisterende opparbeidede traseer, dersom det er mulig. Det var ingen grunneiere eller rettighetshavere som uttalte seg til traseen i opprinnelig konsesjonsbehandling. Vi mener likevel at Glitre Nett har forklart godt hvorfor det gitt dagens situasjon er mest fornuftig å bygge først, og rive etterpå. Dette gir kortere byggetid, som igjen gir bedre forsyningsikkerhet til Kongsberg og mindre kostnader. Den omsøkte traséjusteringen vil gi noen ulemper for grunneiere på nordsiden av traseen, men de er etter vårt syn ikke vesentlig endret fra opprinnelig konsesjonsgitt løsning. NVE mener derfor at Glitre Nett har fremlagt tilstrekkelig informasjon til at det kan gis konsesjon til den omsøkte endringen. Vi forutsetter at Glitre Nett forsøker å begrense ulempene, ved å f.eks. plassere mastepunkter i eiendomsgrenser og å tilstrebe å sette igjen så mye vegetasjon som mulig.

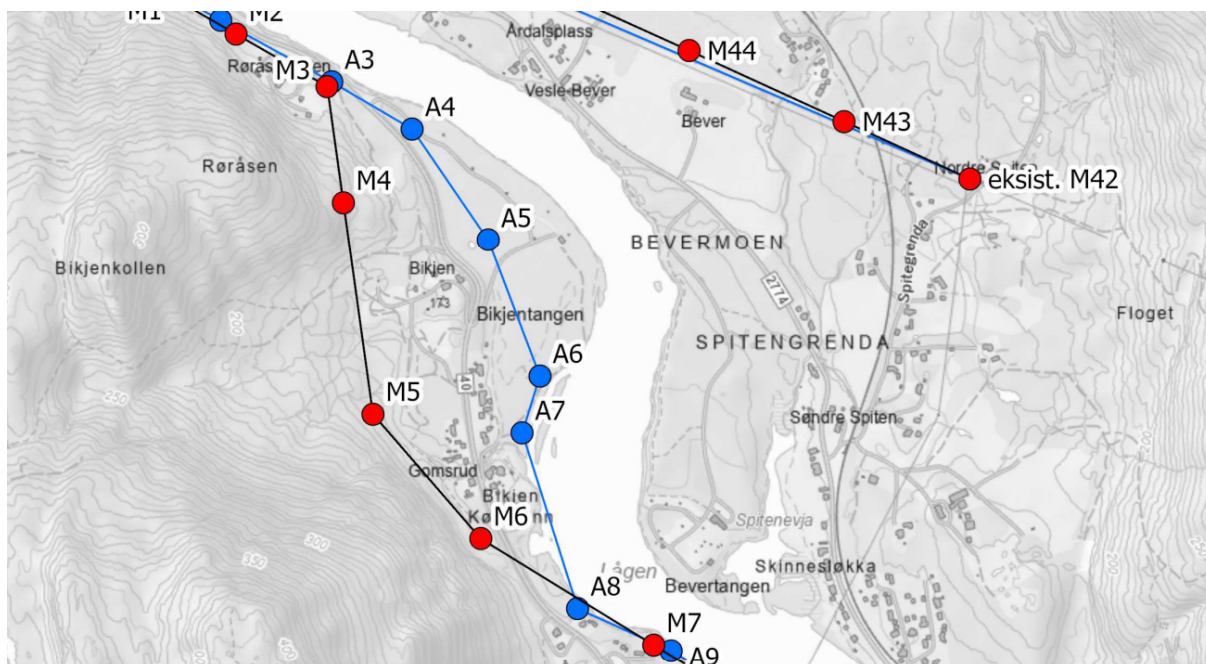
3.2 Vurdering av ny trasé ved Bikjen

Glitre Nett søker om en ny trasé sør for Stengelsrud transformatorstasjon, ved Bikjen. Den nye traseen innebærer at ledningen flyttes fra østsiden av Numedalsveien, ved flaten over Bikjentangen (blå trasé i figur 3), og til vestsiden av Numedalsvegen bak bebyggelsen (svart trasé med mastepunkter i rødt i figur 3). Total lengde på omleggingen er ca. 1,6 km.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 3: Omsøkt ny trasé ved Bikjen. Konsesjonsgitt trasé er vist med blått og mastepunkter merket med A, mens den nye søkte traséen er vist med sort strek og røde mastepunkter merket M.

3.2.1 Virkninger for naturmangfold

Glitre Nett har gjennomført en ny kartlegging av områdene som er omfattet av endrings søknaden. Kartleggingen er gjennomført etter Miljødirektoratets instruks, og det ble ikke funnet naturtyper som skal kartfestes og verdisettes. NVE har også gjort egne søk i databaser som Artskart og Naturbase for å finne nye eller supplerende opplysninger. Området er hovedsakelig kulturlandskap eller skog i hogstklasse 4 og 5, med vanlige forekommende naturtyper og arter. Det er et funksjonsområde for en sensitiv art i området.

Statsforvalteren har kommentert at det er positivt at kunnskapsgrunnlaget er oppdatert, men påpeker at data ikke er lastet opp til offentlige databaser og at hensynet til brun sandjeger ikke er omtalt i detaljplanen. Ellers har de ikke konkrete kommentarer til virkninger av den endrede traséen.

NVE mener at endringen ikke har nye vesentlige negative virkninger for naturtyper eller arter. Endringen vil stort sett være bedre for temaet naturmangfold siden ledningen vil legges lenger unna verdifulle områder lange elva. Vi viser for øvrig til vurderinger gjort i forbindelse med behandling av ledningen NVE ref.: 201905375-58.

Tiltaket kan ha virkninger for en sensitiv art. Arten kan bli forstyrret av støyende arbeid. Virkningene kan unngås dersom det ikke gjennomføres støyende arbeid i perioden 1. april til 30. juli. Det aktuelle området er en begrenset del av ledningen og gjelder kun det mest støyende anleggsarbeidet. NVE mener derfor at det ikke er et tyngende vilkår for tiltakshaver å begrense deler av anleggsarbeidet på deler av strekningen. NVE vil derfor sette som vilkår i konsesjonen at

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

støyende arbeid ikke skal gjennomføres i perioden 1. april til 30. juli. Med mindre det kan dokumenteres at arten ikke hekker i funksjonsområdet på tidspunktet arbeidet skal gjennomføres.

NVE legger til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 når vi vurderer om det skal gis konsesjon til et tiltak eller ikke. I denne saken mener vi at vi har tilstrekkelig med kunnskap til å fatte vedtak i saken, se § 8. Det er alltid en generell usikkerhet knyttet til forekomst av arter i et område og virkninger for naturmangfold. I denne saken er det ikke grunnlag for å sette noen vilkår knyttet til føre-var-prinsippet i § 9. Tiltaket vil ikke føre til at forvaltningsmålene for naturtyper og økosystemer § 4 eller arter i § 5 påvirkes. NVE mener også at samlet belastning på naturmangfoldet er akseptabel, se § 10. Prinsippene i §§ 11 og 12 er ivaretatt gjennom konsesjonsbehandlingen gjennom at man sørger for at anleggene bygges der hvor det er den totalt sett beste løsningen for samfunnet, og det settes vilkår i konsesjonen for å begrense virkninger ved bygging og drift av anlegget.

NVE mener at virkningene av traséendringen er til det bedre for naturmangfold.

3.2.2 Virkninger for bebyggelse, landskap og kulturlandskap

Den opprinnelige ledningstraseen gikk over Bikjentangen, som er et forholdsvis flatt område med lavtvoksende vegetasjon. Det er noe bebyggelse i området, rundt Numedalsvegen. Den nye traseen følger i stedet åssiden i bakkant av bebyggelsen, og går i et forholdsvis bratt terreng. NVE mener at den nye traseen gir mindre visuelle virkninger, og glir bedre inn i landskapet. Ledningen går i skog langs åssiden, og det gir god bakgrunnsdekning. Mastene er i tillegg planlagt å være brune, som er fornuftig i skogterreng og dermed også bidrar til å dempe det visuelle inntrykket i området. Det er noen registrerte SEFRAK-bygg og et registrert kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse i nærheten, men den nye traseen berører ikke området direkte. På bakgrunn av beskrivelsen over, mener NVE at den nye traseen gir mindre visuelle virkninger enn konsesjonsgitt, herunder landskapsvirkninger og virkninger for kulturlandskapet.

3.2.3 Naturfare

Området den nye traseen skal gå gjennom aktsomhetsområder kvikkleire. Glitre Nett har gjort grunnundersøkelser som viser at det ikke er kvikkleire i området.

Deler av traseen ligger ifølge NVE Atlas innenfor aktsomhetsområde for snøskred. Glitre Nett skriver i opplysninger til NVE at de anser skredfaren som liten på grunn av vegetasjon i området. NVE påpeker at skog kan ha en dempende effekt, men Glitre Nett har ikke dokumentert hvordan skogen forebygger eller demper et eventuelt snøskred. NVE bemerker at Glitre Nett er ansvarlig for å sørge for effektiv sikring og beredskap og at bygging av anlegget planlegges og gjennomføres med tilstrekkelig sikkerhet mot naturfare, jf. §§ 3-5 og 3-7 i energilovforskriften. Glitre Nett plikter videre å sørge for tiltak for å forebygge og begrense virkningen av ekstraordinære situasjoner, samt sørge for at utbyggingen ikke fører til økt ulempe eller risiko for tredjepart. Dette følger av energiloven § 9-2 jf. § 9-1.

3.2.4 Totalvurdering av ny trasé ved Bikjen

Den opprinnelige konsesjonsgitte traseen kan ikke bygges ettersom det er for dårlige grunnforhold. NVE mener uavhengig av dette av at den nye traseen fremstår som en bedre løsning for fagtemaene naturmangfold og landskap/kulturlandskap, uten å ha vesentlige negative virkninger for andre fagtema. NVE vil derfor gi tillatelse til omleggingen.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

3.3 NVEs vurdering av mindre traséjusteringer

I tillegg til de større endringene omtalt over, har Glitre Nett planlagt noen mindre justeringer av traseen. Justeringene er i tilknytning til allerede konsesjonsgitt trasé, men ettersom det innebærer en justering ut av det tidligere vurderte rettighetsbeltet er justeringene konsesjonspliktig.

3.3.1 Justering av mastepunkt 13 ved Kongsberg Montessorri barnehage

Glitre Nett søker om en justering av plasseringen av mastepunkt 13. Mastepunktet er trukket lenger bort fra Lågen, for å unngå å plassere masten for nært kommunens VA-anlegg. Ny plassering av mastepunkt 13 er flyttet ca. 23,5 meter lengre nord enn tidligere plassering, se figur 4 under. Kongsberg kommune har i sitt høringsinnspill påpekt at mastens nye plassering ligger nært Kongsberg Montessorri barnehage, og er bekymret for magnetfelt i barnehagen og mener plasseringen burde være bedre utredet. Også barnehagen har sendt høringsuttalelse hvor de etterspør mer informasjon om blant annet magnetfelt, og hvor de foreslår at masten kan flyttes lenger sør.

Glitre Nett har selv vurdert at tiltaket kan gjøres i medhold av eksisterende konsesjon, men NVE mener at ettersom mastepunktet er flyttet ut av det konsesjonsgitte rettighetsbeltet, og i tillegg gir nye virkninger som ikke tidligere er belyst så krever det konsesjonsbehandling. NVE ba derfor Glitre Nett i epost 22. juli 2025 om mer informasjon om konsekvenser for barnehagen av det justerte mastepunktet.

Glitre Nett opplyser i tilleggsopplysninger sendt til NVE at etter justeringen vil den nye masten stå nærme dagens gjerde, ca. 2,4 meter fra ytterfasen til gjerdet. Dette betyr at gjerdet må flyttes, for å sikre forskriftmessig avstand på 6,7 meter. Dette arealet vil kompenseres for med å utvide området på andre siden av barnehagen. NVE legger til grunn at Glitre Nett skaffer seg nødvendige avtaler og tillatelser til dette gjennom annet lovverk.

Det beregnede magnetfeltet i barnehagens bygg er ca. 0,17 mikrottesla ved 66 kV drift og 0,1 mikrottesla ved overgang til 132 kV drift. Ved gjerdet er det 0,5 mikrottesla ved 66 kV og 0,3 mikrottesla ved 132 kV. De viser til at den anbefalte utredningsgrensen for eventuelt avbøtende tiltak er 0,4 mikrottesla i bygg, og dette nivået overstiges ikke i barnehagen der barna oppholder seg gjennom hele dagen.

NVE konstaterer at det nye mastepunktet gir noe økt magnetfelt ved barnehagen sammenliknet med opprinnelig løsning. Det er Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) som er ansvarlig myndighet for problemstillinger knyttet til elektromagnetiske felt og helse. NVE forholder seg til anbefalinger fra DSA og forvaltningspraksis fastsatt av Stortinget i St.prp. nr. 66 (2005–2006).

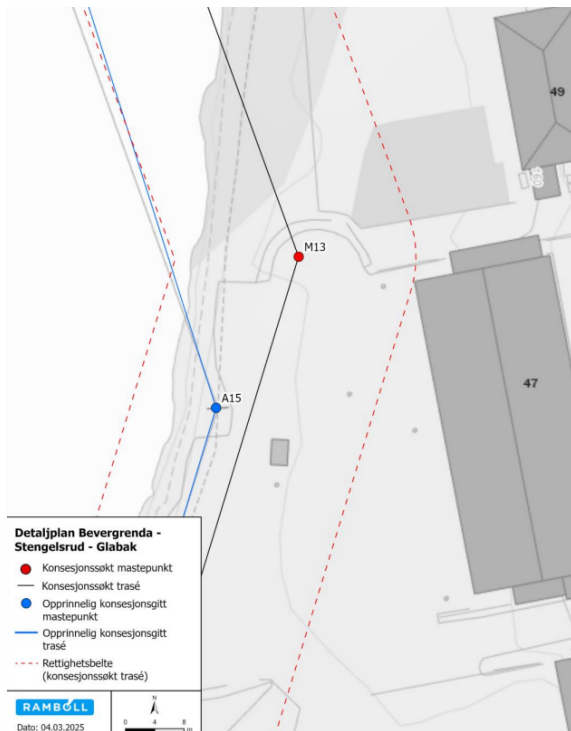
Grenseverdien for kortvarig eksponering for lavfrekvente magnetfelt fra strømmettet er 200 mikrottesla, og befolkningen vil normalt ikke bli eksponert for slike nivåer. Mange tiårs forskning på magnetfelt fra kraftledninger har ikke dokumentert noen negative helseeffekter ved eksponering av magnetfelt så lenge feltstyrken er lavere enn 200 mikrottesla. For å ta høyde for at det fortsatt eksisterer en liten vitenskapelig usikkerhet rundt langvarig eksponering. Utredningskravene innebærer å kartlegge typen bygg så nær ledninger at magnetfeltet kan overstige 0,4 mikrottesla i årsgjennomsnitt, redegjøre for kunnskapsstatus om magnetfelt og helsevirkninger og drøfte feltreducerende tiltak der utredningsnivået overstiges ved boliger, skoler eller barnehage. DSA skriver også på sine nettsider at det er langvarig innendørs opphold som skal legges til grunn.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Glitre Nett har fått gjennomført magnetfeltberegninger, som viser at det ikke vil være magnetfeltnivåer over utredningsgrensen innendørs i barnehagen, og vi har derfor ikke sett behov for å pålegge utredning om feltreducerende tiltak.

Figur 4: Ledningstrasé ved Kongsberg Montessori barnehage. Det nye mastepunktet er vist med M13.

3.3.2 Justert trasé mellom mast 8 og mast 10

Glitre Nett søker om en trasejustering mellom mast 8 og mast 10. Her er ledningen flyttet på vestsiden av eksisterende ledning, bl.a. for å øke avstand til turstien på østsiden. De skriver også i kommentarene til høringsuttalelser at mastepunktet er bestemt i samarbeid med kommunen, og flyttet for å unngå vannledninger og annen infrastruktur i området. Ledningen er parallellforskjøvet vestover. Se kart nedenfor. NVE har blant annet mottatt innspill fra grunneiere som ikke ønsker justeringen.

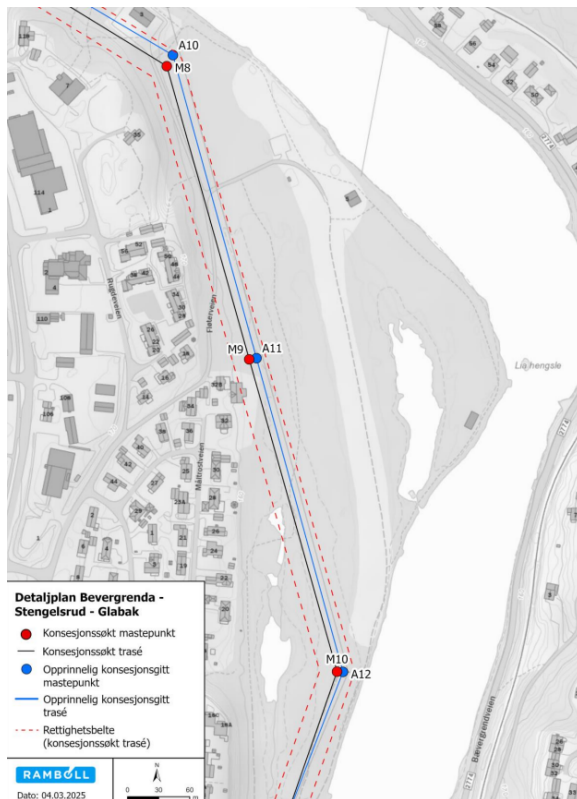
NVE ba i våre krav til tilleggsopplysninger om informasjon om hvorvidt det var tilstrekkelig å bare flytte mastepunkt 8, og ikke M8-10. Glitre Nett opplyser om at dette er mulig, men det gir økte kostnader blant annet fordi det vil gi behov for en vinkelmast. I tillegg kommer ledningen nærmere en tursti.

Det er primært ved mast 9 det er bebyggelse, som vil få ledningen nærmere. Det kan være en ulempe, men samtidig mener NVE at endringen fra konsesjonsgitt trasé er begrenset. Ledningen vil krysse over hjørnet av en eiendom, men det er kun linene som vil passere over, og det er vår vurdering at endringen det ikke gir begrensninger for bruk av eiendommen.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 5: Justert trasé mellom mast 8 og 19. Opprinnelig konsesjonsgitt trasé er vist med blått, mens ny omsøkt trasé er vist med sort strek og røde prikker.

3.4 Konklusjon

NVE har i dette kapittelet vurdert justeringene Glitre Nett har søkt om. De nye traseene har alle fordeler og ulemper for natur, nærmiljø, forsyningssikkerhet mm. sammenliknet med konsesjonsgitt trasé. Vi mener Glitre Nett godt nok har argumentert for hvorfor de omsøkte justeringene er nødvendige, og vi vurderer at de har akseptable konsekvenser, og at fordelene er større enn ulempene.

Vi vil også gi utsatt frist for ferdigstilling av anleggene som omsøkt, og mener Glitre Nett har godt nok begrunnet hvorfor det er behov for dette.

4. NVEs vurdering av søknad om ekspropriasjonstillatelse

Glitre Nett har søkt om ny ekspropriasjonstillatelse for hele traseen. De fikk tillatelse til ekspropriasjon da de fikk konsesjon i 2022, men begjærte ikke skjønn i tide og tillatelsen har derfor utløpt.

Ekspropriasjon innebærer at en grunneier/rettighetshaver må gi fra seg eiendomsrettigheter eller andre rettigheter uten å godta dette frivillig, mot at det i en etterfølgende skjønns sak fastsettes erstatning. Dette vil kunne skje dersom grunneier/rettighetshaver og søker ikke lykkes i å forhandle seg fram til minnelige avtaler. NVE forutsetter at tiltakshaver forsøker å komme frem til minnelige ordninger med berørte grunneiere og rettighetshavere jf. ekspropriasjonsloven § 12.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

4.1 Hjemmel

Glitre Nett har i medhold av lov om overføring av fast eiendom av 23. oktober 1959 (ekspropriasjonsloven) § 2 nr. 19 søkt om tillatelse til å foreta ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for å bygge, eie og drive de omsøkte elektriske anleggene, herunder rettigheter for lagring, atkomst og transport. Ekspropriasjonsloven § 2 nr.19 gir hjemmel til å ekspropriere «*så langt det trengst til eller for (...) varmekraftverk, vindkraftverk, kraftlinjer, transformatorstasjoner og andre elektriske anlegg.*»

Bestemmelsen gir NVE hjemmel til å samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrettigheter for å bygge, eie og drive de omsøkte anleggene. Totalt blir ca. 60 grunneiere berørt av tiltakene som NVE meddeler konsesjon til.

4.2 Omfang av ekspropriasjon

Søknaden gjelder ekspropriasjon til nødvendig grunn og rettigheter for bygging og drift/vedlikehold, herunder rettigheter for lagring, atkomst, ferdsel og transport i forbindelse med bygging og drift/vedlikehold av de omsøkte anleggene.

Glitre Nett søker om ekspropriasjon til bruksrett for følgende arealer:

- Kraftledningsgaten

Her vil nødvendig areal for fremføring av ledning bli klausulert. I denne saken utgjør klausuleringsbeltet ca. 32 meter. Retten omfatter også rydding av skog i traseen i driftsfasen.

- Lagring, ferdsel og transport

Dette omfatter nødvendige rettigheter til lagring, ferdsel og transport av utstyr og materiell på eksisterende privat vei mellom offentlig vei og ledningsanlegg, i terrenget mellom offentlig eller privat vei frem til ledningsanleggene og terrengtransport i ledningstraseen. Bruksretten gjelder også for uttransportering av tømmer som hugges i tilknytning til anlegget, og rett til å lande med helikopter.

- Riggplasser

Det søkes ekspropriasjon for nødvendig hjelpeanlegg som adkomstveier og kjørespor til traseene, riggområder, lagerområder, vinsjeplasser, lunneplasser mv, som vist på kart vedlagt detaljplanen.

- Salamanderdam

Det er søkt om nødvendige rettigheter til å etablere en salamanderdam på friluftsområdet på Skavanger.

4.3 Interesseavveining

Samtykke til ekspropriasjon kan bare gis etter at det er foretatt en interesseavveining etter ekspropriasjonsloven § 2 annet ledd: «Vedtak eller samtykke kan ikke gjerast eller gjevast uten at det må reknast med at inngrepet tvillaust er meir til gagn enn skade.» Dette innebærer at samtlige skader og ulemper de omsøkte anlegg medfører, skal avveies mot den nytten som oppnås med ekspropriasjonen.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Glitre Nett har søkt om ekspropriasjon for alle traséalternativer det er søkt om konsesjon til. Det vil være disse løsningene som til sammen skal vurderes ved den interesseavveining som skal gjøres for å ta stilling til ekspropriasjon. Det vil videre være den løsning det er gitt konsesjon for som danner utgangspunktet for interesseavveiningen.

4.3.1 Vurderinger av virkninger av konsesjongitt trasé

NVE viser til at tiltaket fikk konsesjon første gang i 2022, og vi vurderte da at samfunnsnyttene var så stor at det kunne gis ekspropriasjonstillatelse. Denne vurderingen gjelder fortsatt for de delene av traseen som Glitre Nett ikke har søkt om å endre. For de nye traseene viser vi til vurderingene i kapittel 3 ovenfor. NVE mener det er begrunnet at traséjusteringene er nødvendig, og at fordelene for samfunnet overstiger ulempene.

4.3.2 Vurdering av alternative løsninger

Når det gjelder valg av løsninger for fremføring av de omsøkte anleggene det søkes ekspropriasjonstillatelse for, er vurdering av alternativer knyttet til trasévalg. Dette er vurdert tidligere i dette notatet, og vi viser til kapittel 3.

4.3.3 Vurdering av salamanderdam

Glitre Nett har søkt om ekspropriasjonstillatelse for å etablere en salamanderdam. Dette er et avbøtende tiltak som er diskutert med Kongsberg kommune, i forbindelse med avtale om traseen innenfor Skavanger friluftsområde. Denne salamanderdammen er ikke et inngrep som NVE har vurdert som et nødvendig avbøtende tiltak for bygging og drift av nettanlegget. Vi kan derfor ikke gi ekspropriasjonstillatelse til dette, og Glitre Nett må skaffe nødvendige tillatelser på annen måte.

4.3.4 Vurdering av om inngrepet uten tvil er til mer gagn enn til skade

Interesseavveiningen i denne saken innebærer at hensynet til samfunnets interesse i forsyningssikkerhet og muligheten til å tilknytte nytt forbruk, avveies mot hensynet til de grunneiere eller rettighetshavere som blir berørt og til andre allmenne interesser knyttet til miljø i vid forstand, se kapittel 2

Enkeltpersoner blir i varierende grad direkte berørt av bygging og drift av de anleggene det er gitt konsesjon til. NVE mener allikevel at de samfunnsmessige fordelene ved dette tiltaket veier tyngre enn hensynet til den enkelte grunneier eller rettighetshaver. NVE har etter en samlet vurdering funnet at de samfunnsmessige fordeler ved de anlegg det er gitt konsesjon til utvilsomt er større enn skader og ulemper som påføres andre.

4.4 NVEs samtykke til ekspropriasjon

Det foreligger grunnlag etter ekspropriasjonsloven § 2 annet ledd, jf. § 2 nr. 19 til å gi samtykke til ekspropriasjon for de anleggene Glitre Nett har søkt om nødvendig for bygging og drift av ledningen. NVE viser til vedtak om samtykke til ekspropriasjon, ref. NVE 202419314-32.

NVE gjør samtidig oppmerksom på at ekspropriasjonstillatelsen faller bort dersom begjæring av skjønn ikke er framsatt innen ett år etter endelig vedtak er fattet, jf. ekspropriasjonsloven § 16.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE forutsetter at Glitre Nett forsøker å komme fram til minnelige ordninger med berørte grunneiere og rettighetshavere. Dersom dette ikke er mulig, skal den enkelte grunneier kompenseres gjennom skjønn.

4.5 Forhåndstiltredelse

Glitre Nett søker også om forhåndstiltredelse etter ekspropriasjonsloven § 25. Forhåndstiltredelse innebærer at tiltakshaver kan sette i gang anleggsarbeidet før skjønn er avholdt/erstatning er fastsatt.

Normalt forutsetter samtykke til forhåndstiltredelse at skjønn er begjært. NVE har foreløpig ikke realitetsbehandlet denne delen av søknaden, og vil avgjøre søknaden om forhåndstiltredelse når skjønn eventuelt er begjært.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

5. NVEs vurdering av detaljplanen

5.1 Hva vurderer NVE?

Formålet med en detaljplan er å sikre at dere som konsesjonær tar hensyn til miljø og landskap når anlegget bygges og driftes. I vår behandling kontrollerer vi at detaljplanen oppfyller aktuelle vilkår i konsesjonen. I denne saken vil vi vurdere de konsesjonsvilkårene som er satt i anleggskonsesjonen av 10. mars 2023 som gjelder de delene av ledningen som ikke er omfattet av endringssøknaden som er vurdert i kapittel 3 over. Vi vurderer og kommenterer også andre tema og forhold der konsesjonær eller høringsparter ønsker avklaring fra NVE. Forhold som NVE mener er beskrevet på en god måte i detaljplanen, og som det ikke er kommet innspill til i høringen, blir ikke vurdert nærmere av NVE. NVE mottok en oppdatert detaljplan 3. september 2025⁵, hvor Glitre Nett hadde oppdatert kapitelet om naturfare. Nedenfor presenterer vi våre vurderinger knyttet til detaljplanleggingen av arealbruk og øvrige tema.

5.2 Detaljplanlegging av arealbruk

Dere har beskrevet permanente tiltak og anleggsdeler i kapittel 5.2 i detaljplanen. Her beskriver dere at det eneste permanente tiltaket vil være etablering av salamanderdam. Dere har foreslått dette som et kompensierende tiltak. NVE har i kapittel 4.3.3 over vurdert at dette ikke er et nødvendig avbøtende tiltak for bygging og drift av nettanlegget, og vil ikke vurdere etablering av ny salamanderdam.

Videre har dere søkt om midlertidig arealbruk som anleggsveier, kjørespor og riggplasser. Midlertidig arealbruk er vist i detaljplankart. Godkjenningen gis under forutsetning av at midlertidige anleggsområder tilbakeføres til det opprinnelige etter bruk.

NVE minner om at planen ikke kan fravikes uten vår godkjenning, og at dersom arealbruken endres sammenlignet med det som er beskrevet i detaljplanen, må dere ta kontakt med NVE for å avklare endringen.

5.2.1 Arrondering og istandsetting

I anleggskonsesjonen av 2023 er det stilt krav om at Glitre Nett skal foreta en forsvarlig opprydding og istandsetting av anleggsområdene, som skal være ferdig senest to år etter at anlegget er satt i drift.

Når et areal blir opparbeidet, mener NVE at det er viktig å rydde vegetasjon, mellomlagre masser i ranker og separere massefraksjoner for å lykkes med arrondering og istandsetting. For å klare å holde toppmassene adskilt fra resten av massene, oppfordrer vi dere til å sammen med entreprenøren finne en løsning på hvordan toppmassene kan mellomlagres, slik at det blir mindre sannsynlig at disse blander seg med andre masser.

I forbindelse med arrondering og istandsetting er det viktig å få til overganger som er så like terrenget rundt som mulig. Vi viser til «NVEs veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg»⁶. Veilederen beskriver blant annet at fyllinger skal mettes med finere masser under toppmassene, slik at toppmassene ikke vaskes ned i hull mellom sprengstein ved

⁵ NVEs ref.: 202419314-33

⁶ [NVE Veileder Nr.2/2021 Veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg.](#)

NVE

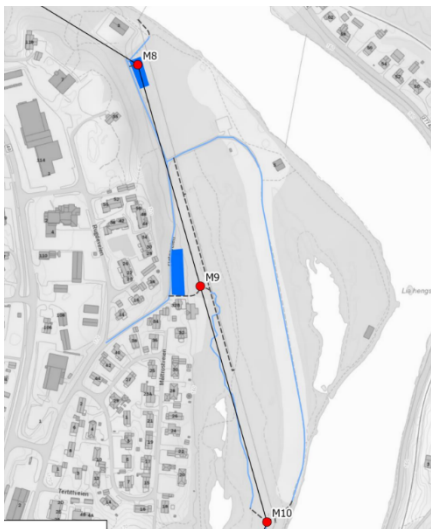
Norges vassdrags-
og energidirektorat

regnskyll eller snøsmelting. Toppmassene bør ikke klappes, men legges rufsete tilbake for å legge til rette for naturlig revegetering.

5.2.2 Midlertidig anleggsveier

Glitre Nett har søkt om flere midlertidige anleggsveier i detaljplanen. Glitre Nett beskriver anleggsveier i kapittel 5.1 i detaljplanen og i kartet vedlagt detaljplanen. De er markert i detaljplankartet med blå strek. I detaljplanen står det at eksisterende adkomstveier må forbedres og eventuelt forsterkes med et forsterkningslag på opptil 40 centimeter og et 5 centimeter tykt overflatebelegg.

Kongsberg kommune har ytret at de ikke ønsker breddeutvidelser av veiene/stiene i det statlig sikrede friluftsområdet. NVE bemerker at veien i det svært viktige friluftsområdet og det statlig sikrede friluftsområdet er markert i arealbrukskartet til detaljplanen som «adkomstvei» der det kan bli behov for tilførsel av forsterkende masser. Vi legger til grunn at Glitre Nett følger egne beskrivelser i detaljplanen om at eventuell oppgradering med forsterkede masser på eksisterende stier/veier skal planlegges slik at de enklest mulig kan fjernes og tilbakeføres til det opprinnelige. Videre legger vi til grunn at Glitre Nett opprettholder kontakt med kommunen om hvordan anleggsarbeidet skal gjennomføres med tanke på sikkerhet og informasjon for brukere av friluftsområdet. NVE mener at det er positivt at Glitre Nett bruker eksisterende veier og stier, men anmoder om å begrense kjøring og inngrep i statlig sikret friluftsområde til et minimum.

Figur 6: Midlertidige anleggsveier ved det statlig sikret friluftsområdet ved Skavanger flyplass vist med blå strek. Kilde: Glitre Nett

For vår vurdering om tiltak ved midlertidig anleggsvei i nærheten av salamanderdammen, se kapittel 5.8.1 under.

Hvis grunneier, kommunen eller andre ønsker å regulere arealbruken til annet formål må dette avklares etter aktuelt lovverk, for eksempel plan- og bygningsloven.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

5.2.3 Kjølrespor

I anleggsperioden vil det være nødvendig å transportere gravemaskin og annet utstyr ut i terrenget, inn til og langs ledningstraseen. Konesjonæren har rett til å ta seg fram i kraftledningstraseen innenfor rettighetsbeltet. I tillegg vil Glitre Nett bruke eksisterende veier fram til rettighetsbeltet, men det er også behov for noe transport i terrenget utenfor eksisterende veier og stier.

Glitre Nett har tegnet inn traseer for kjørespor i detaljplankartet med svart stiplet linje, se vedlegg 5 «kart». I anleggsfasen kan det ofte bli nødvendig å justere tidligere godkjente kjørespor, fordi det først er når anleggsarbeidene er i gang, at entreprenøren og de som jobber med prosjektet blir kjent med terrenget. Dersom det er nødvendig å justere kjørespor, må dere avklare slike endringer med oss. Se vår veileder for informasjon om behandling av endringer fra godkjent detaljplan.⁷

I detaljplanens kapittel 5.1 skriver dere at dere vil vurdere behovet for å benytte matter eller geonett i kjøresporene. NVE mener det er positivt at dere har en plan for hvordan dere kan forebygge skader på terrenget. Vi mener at det å forsterke bløte kjørespor med matter, geonett eller lignende umiddelbart er et godt tiltak. Videre bør dere så langt som mulig bruke det samme kjøresporet, og for å unngå viftekjøring skal dere merke kjøretraseene. Merkingen kan gjøres i terrenget med bånd eller gjerde som ikke forvitrer. I tillegg skal dere vurdere merking i anleggsmaskinenes styringssystem. Transport bør gjennomføres slik at det ikke oppstår erosjon ved etablering av kjørespor i sidebratt terreng eller ved kryssing av vassdrag og mindre bekker. Vi minner om at kjørespor er midlertidig arealbruk som skal istandsettes.

5.2.4 Riggplasser

Riggplassene som Glitre Nett planlegger å bruke i anleggsarbeidet, er vist i detaljplankartene. Glitre Nett skriver at de har behov for to riggplasser. Ett ved Sevlemoen og ett ved Bikjen. Begge områdene er allerede i stor grad opparbeidet, og Glitre Nett mener at det derfor er i liten grad behov for tiltak.

Riggplassen på Sevlemoen ble godkjent i vedtak av 26. august 2025.⁸ NVE viser til at hensynet til brun sandjeger er ivaretatt i vedtak av 26. august, jf. kommentar fra Statsforvalteren.

Kommunen er uenig i plasseringen av riggområde på Bikjen. Riggområdet og det alternative riggområdet, se figur 7 under, er lagt innenfor hensynsonen til kommunens vannverk. Kommunen skriver i sitt høringsinnspill at de over en lengre periode har arbeidet med å fjerne risikofylte aktiviteter og arealbruk innenfor hensynssonene. Glitre Nett skriver at riggområdet må plasseres her fordi det skal benyttes helikopter i forbindelse med anleggsaktivitetene. Helikopter har ikke lov til å krysse riksvei 40 med hengende last. NVE anerkjenner at kommunen har lagt inn en innsats for å ivareta hensynssonen til vannverket. NVE vurderer at Glitre Nett må sende inn en plan på hvordan risikoen for vannverket kan minimeres så mye som mulig. Planen må sendes inn før riggplassen innenfor hensynsonen til vannverket tas i bruk.

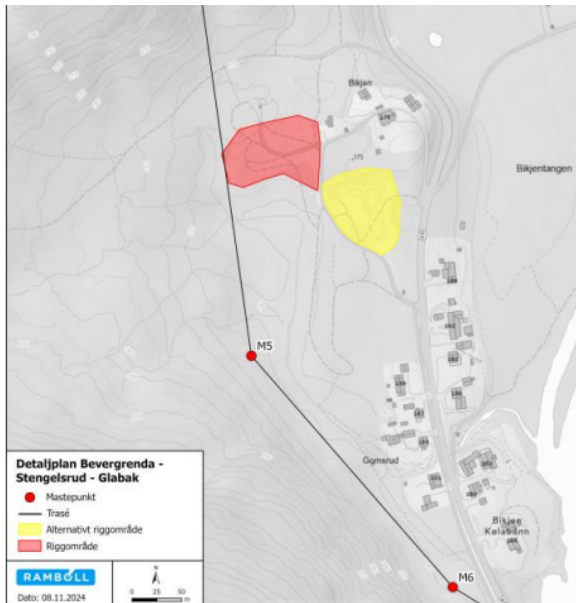
⁷[Detaljplan for energianlegg – endring av godkjent detaljplan.](#)

⁸ NVE ref.: 202419314-26

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 7: Riggområde på Bikjen i rød markering på kartet. Gult område viser det alternative riggområdet. Kilde: Glitre Nett 8. november 2024

5.3 Drikkevann

I konsesjonen av 2023 er det i post nr. 10 satt vilkår om at detaljplanen skal beskrive og drøfte:

Masteplasseringen i området ved reservevannkilden på Bikjentangen. Dette skal planlegges i samråd med Kongsberg kommune.

Kongsberg kommune skriver i sitt høringsinnspill at de har forståelse for behovet for etablering av master og plasseringen av disse. Glitre Nett har søkt om å endre traseen. Den kommer da lengre unna drikkevannskilden. Vi vurderer at vilkår i post nr. 10 i anleggskonsesjonen er oppfylt.

5.4 Dyrket mark

I konsesjonen av 2023 er det i post nr. 10 satt vilkår om at detaljplanen skal beskrive og drøfte:

Masteplassering på dyrket mark. Berørte grunneiere bør involveres i arbeidet.

I detaljplanens kapittel 6.1, skriver dere at i forbindelse med rivingen av dagens ledning skal mastefundamentene som står i dyrket mark fjernes i sin helhet. I forbindelse med den nye ledningen skal det etableres nye mastefundament på dyrket mark. Fra detaljplankartet registrer NVE at dette gjelder mast M46 og mast M45. Det blir dermed to master som blir plassert i dyrket mark, istedenfor tre slik det er i dag. Glitre Nett har orientert NVE i e-post av 14. august 2025, om at dere har hatt dialog med hver grunneier gjennom arbeidet og har i tillegg arrangert flere grunneiermøter. NVE mener at Glitre Nett har beskrevet masteplassering på dyrket mark og at berørte grunneiere har blitt involvert i arbeidet.

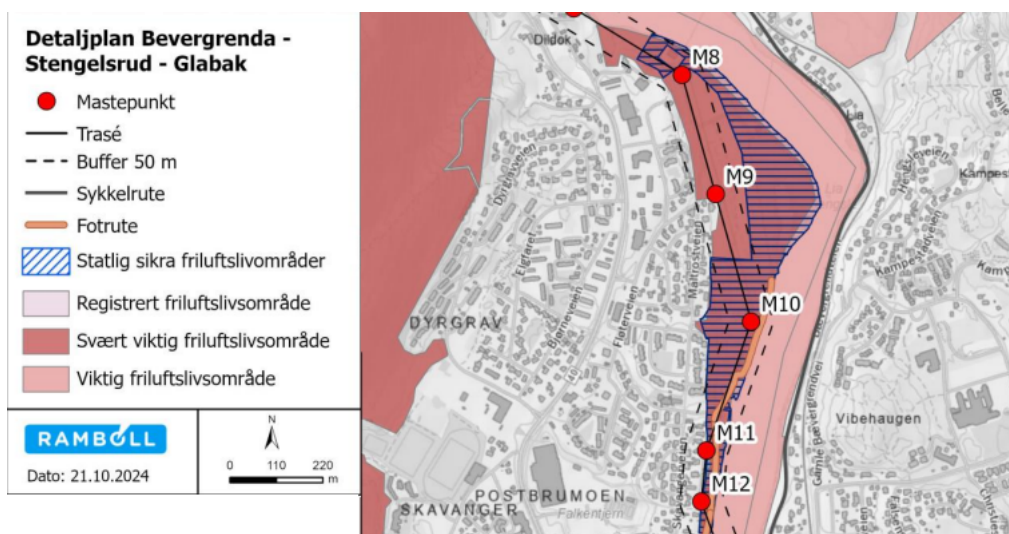
NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat

5.5 Friluftsliv

I detaljplanens kapittel 6.1 har dere beskrevet vernede områder. Friluftslivsområdet ved gamle Skavanger flyplass er et statlig sikret friluftslivsområde. Videre viser dere til at Kongsberg kommune har kartlagt og gitt verdi til friluftslivsområder i kommunen, og traseen vil gå gjennom syv av disse kartlagte områdene.

Kongsberg kommune har søkt Miljødirektoratet om varig omdisponering av arealet til ledningstraseen der hvor den går gjennom det statlig sikrede friluftslivsområdet. NVE viser til at avtalen mellom Miljødirektoratet som grunneier, samt kommunen som forvalter, og Glitre Nett er privatrettslig. Dersom avtalen innebærer endringer av detaljplanen må Glitre Nett søke om endring av detaljplanen til NVE.

Figur 8: Friluftslivsområdet ved gamle Skavanger flyplass rett øst for mast 9. Kilde: Glitre Nett

5.6 Kamuflering

I konsesjonen av 2023 er det i post nr. 11 satt følgende vilkår:

Kraftledningen skal på strekningen Stengelsrud–Glabak bygges med master i rundstål, med komposittisolatorer. På strekningen forbi Skavangerveien skal mastene være brune/mørkegrønne. Endelig områdeavgrensing, farge- og komponentvalg skal legges fram i ovennevnte miljø-, transport- og anleggsplan.

«Miljø-, og transport- og anleggsplan» omtalt over er i dag kjent som detaljplan. I detaljplanens kapittel 2.1 skriver dere at alle mastene på strekningen Glabak – Stengelsrud blir brunlakkert. I tabell 5-3 står det også oppgitt at det skal benyttes komposittisolatorer og at det skal benyttes gittermaster i stål.

Vi vurderer at vilkår nr. 11 i anleggskonsesjonen er oppfylt.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

5.7 Riving av eksisterende anlegg

I konsesjonen fra 2023 er det i post nr. 14 satt følgende vilkår:

Følgende kraftledninger skal fjernes innen to etter idriftsettelse av den nye 132 kV-kraftledningen Bevergrenda–Stengelsrud–Glabak.

- Eksisterende 66 kV kraftledning Bevergrenda–Glabak
- Eksisterende 66 kV jordkabel for innføring til Glabak transformatorstasjon
- Deler av eksisterende 132 (66) kV kraftledning Flesaker–Stengelsrud, mellom Bevergrenda og Stengelsrud.

Det skal lages en plan for rivingen av ledningene. Planen skal forelegges NVE før arbeidene igangsettes, og den kan inngå i miljø-, transport- og anleggsplanen.

I riveplan vedlagt detaljplanen har dere beskrevet hvordan arbeidet med å fjerne ledninger skal foregå. NVE legger til grunn at arealbruken, istandsetting, mv (riggplass, adkomst, terrengkjøring mv.) som er nødvendig for å fjerne eksisterende ledninger, ikke avviker fra det som beskrives i detaljplanen for å bygge den nye 132 kV kraftledningen Bevergrenda–Stengelsrud–Glabak. Hvis det blir behov for ny arealbruk for rivearbeidet, må dette søkes NVE i henhold til [beskrivelse](#) i kapittel 5.2 av dette vedtaket.

NVE vurderer at dere i riveplanen beskriver på tilfredsstillende vis hvordan rivingen av eksisterende ledninger skal foregå, og vi vurderer at vilkår nr. 14 i anleggskonsesjonen er oppfylt.

5.8 Naturmangfold

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er vurdert i konsesjonsbehandlingen av 2023 i NVEs notat «Bakgrunn for vedtak».⁹ I arbeidet med detaljplanen har Glitre Nett innhentet oppdatert informasjon fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus om sensitive arter og hensynet til kantvegetasjon langs Numedalslågen. I tillegg har Glitre Nett gått gjennom offentlige databaser. NVE har bekreftet disse opplysningene med egne søk i databaser som Naturbase og Artsdatabanken den 23. september 2025. Glitre Nett har også gjennomført prosjektspesifikke kartlegginger av naturmangfold 20. og 27. august 2024. Vi mener vurderingene av naturmangfold i detaljplanen bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag, og vi mener vurderingene er tilstrekkelig konkrete og dekkende for tiltaket.

I anleggskonsesjonen av 2023 er det satt flere vilkår som gjelder naturmangfold, inkludert hensyn til salamanderdam, fugleavvisere og fremmede arter. I kapitlene nedenfor vurderer vi de aktuelle vilkårene.

I behandlingen av detaljplanen har NVE håndtert sensitiv informasjon om naturmangfold. Sårbare arter bør hensyntas ved anleggsarbeid så lenge det ikke medfører vesentlige ulemper med tanke på fremdrift og/eller utbyggingskostnad (jf. Naturmangfoldloven §§11 og 12).

NVE gjør oppmerksom på at den sensitive arten som ble kartlagt i konsekvensutredningen også er observert i det samme område i hekkeperioden i 2025, jf. Naturbase for sensitive arter. En av

⁹NVE-ref.: 201905375-58.

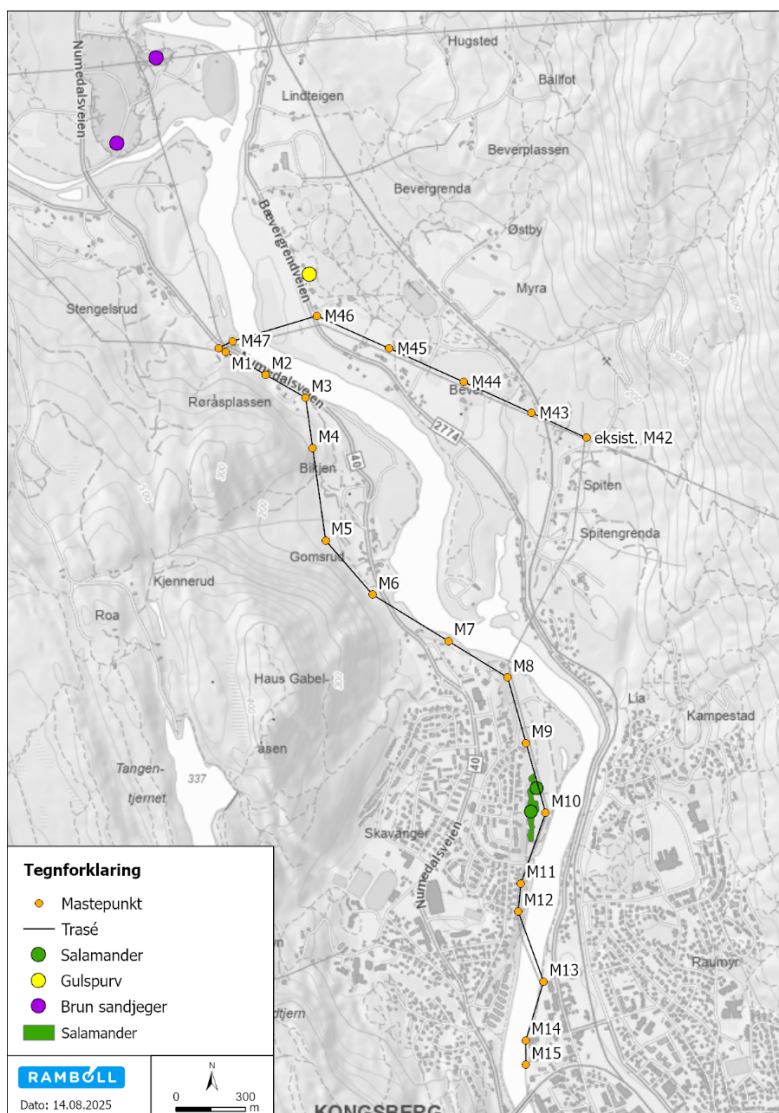

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

observasjonene er nærmere ledningen enn tidligere års observasjonen. Det er ikke mulig å fastslå nøyaktig hvor stort areal fuglen benytter i hekkeperioden og den nøyaktige reirplasseringen er ikke kjent. Etter NVEs vurdering bør det derfor gjennomføres en ny vurdering av hensynssonen for denne arten dersom det skal gjennomføres støyende anleggsarbeid i hekkeperioden. NVE setter derfor vilkår i anleggskonsesjonen om at Glitre Nett skal fremlegge en oppdatert fagkyndig vurdering av hvilke hensyn som er nødvendig, dersom det skal gjennomføres støyende anleggsarbeid i det aktuelle området 1.april til 30.juli. Plan for undersøkelse om hekking beskrevet i anleggskonsesjonsvilkår 12¹⁰ og 11¹¹ skal oversendes NVE senest innen 1. mars det året det er aktuelt med støyende arbeid i det aktuelle området.

For å kunne gi innsyn i dette vedtaket, er vedtaket formulert slik at sensitiv informasjon ikke kommer fram.

Figur 9: Kart over utvalgte arter langs ledningen 132 kV Bevergrenda-Glabak. Kilde: Glitre Nett

¹⁰ NVE ref.: 202507447-26

¹¹ NVE ref.: 202507447-23

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

5.8.1 Salamander

I konsesjonens av 2023 post nr. 10 er det satt vilkår om at planen skal beskrive og drøfte:

Hensynet til salamanderdammen på Flylassen.

Hensynet til salamanderdammen er beskrevet i eget vedlegg «Tiltaksplan for småsalamander i Skavanger flyplass friluftsområde», utarbeidet av Rambøll på vegne av Glitre Nett. I tiltaksplanen står det at det er tre skogsdammer i sør-vest koblet sammen med vannveier, hvor den sørligste skogsdammen er tilkoblet Numedalslågen ved høy vannstand. Disse er innenfor tiltaksområdet for ny trasé til kraftledningen, og det er her det ble observert småsalamander i 2023. Det er planlagt både rydding av vegetasjon og sikringshogst av høye trær i området ved skogsdammene, men i tiltaksplanen står det at skogryddingen trolig ikke vil påvirke økologien i dammene i stor grad, spesielt dersom lavvokst vegetasjon og kratt rundt dammen får stå i fred. De tre dammene er koblet sammen og vil i det videre omtales om «salamanderdammen».

NVE bemerker at småsalamander har blitt registrert nær den midlertidige anleggsveien som går forbi salamanderdammen på Flylassen. Ut ifra detaljplankartet ser det ut til at mastepunkt M9 og M10 kan nås fra adkomster nord og sør, slik at det ikke er nødvendig å benytte veien mellom mastepunkt M9 og M10, som går tett på salamanderdammen, se figur 10. Tiltakshåndboka til Nina¹² beskriver i kapittel 9.3 stenging av vei som et godt tiltak for å redusere dødelighet for salamander. Vi setter derfor vilkår om at dere ikke benytter den midlertidige veien mellom mastepunkt M9 og M10, markert i gult på kartet nedenfor, mellom 1.mars-1.oktober i den mørke delen av døgnet. Videre er det ikke beskrevet i detaljplanen om lavtvoksende vegetasjon *kan* gjensettes slik som det ble lagt til grunn i tiltaksplanen utarbeidet av Rambøll.

NVE vurderer at beskrivelsen av hensynet til salamanderdammen er noe mangelfull. Vi setter derfor vilkår om at lavvokstende vegetasjon og kratt rundt dammen jf. detaljplanen skal bevares, og vilkår om bruk av midlertidig vei mellom M9 og M10.

Figur 10: Uthevet midlertidig anleggsvei mellom mast 9 og 10 i gult til venstre, og kart som viser salamanderdammen og funn av småsalamander i kartet til høyre. Kilde: Glitre Nett

¹² Tiltakshåndbok for storsalamander. Nina temahefte 78. August, 2020.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

5.8.2 Fugleavvisere

I konsesjonens av 2023 post nr. 13 er det satt vilkår om at:

Det skal monteres fugleavvisere på 132 kV luftledningen der denne krysser Numedalslågen og/eller følger elvebredden. Gjennomføring av tiltaket skal omtales i miljø-, transport og anleggsplanen.

Ledningen krysser Numedalslågen to steder. I detaljplanens kapittel 6.1 skriver dere at dere skal installere fugleavvisere på ledningen der traseen krysser Numedalslågen, eller der ledningen går langs elvebredden.

NVE vurderer at detaljplanen oppfyller konsesjonens vilkår om merking for fugl.

5.8.3 Fremmede arter

I konsesjonens post nr. 10 er det satt vilkår om at detaljplanen skal beskrive og drøfte:

Hvordan anleggsarbeidet kan gjennomføres for å hindre spredning av fremmede arter.

Håndtering av fremmede arter er beskrevet i detaljplanens kapittel 6.7. Kart over de fremmede artene som forekommer i rettighetsbeltet finnes både i detaljplanen og mer detaljert i vedlegg til detaljplanen «Fremmede arter Stengelsrud – Glabak og Stengelsrud - Bevergrenda». Glitre Nett skriver i detaljplanen i kapittel 5.1 at fremmede arter ikke skal spres ut fra anleggsområdet.

Vi vurderer at vilkåret er oppfylt og legger til grunn at dere gjennomfører nødvendige tiltak for å hindre at fremmede arter blir spredd, i henhold til forskrift om fremmede organismer § 24.

5.8.4 Myr

Konsesjonsbehandlingen «Bakgrunn for vedtak» av 1. februar 2022 viser til en registrering av myr i Naturbase. Videre vises det til at med god detaljplanlegging så kan det unngås å grave og kjøre i myra. Detaljplanens kapittel 6.1 omtaler et våtmarksområde på den sørlige del av Bikjentangen, på vestsiden av Lågen.

Det er planlagt kjøring i myra som er registrert i Naturbase. NVE bemerker at myra er registrert som sterkt omdannet, slik at de hydrologiske forholdene i myra kan være påvirket. Vi minner likevel om at kjøring på myr og bløtt terreng krever høy anleggs-, landskapsfaglig og økologisk kompetanse, er miljømessig utfordrende og ofte kostnadskrevende. Anleggsarbeid og bygging i myrområder bør derfor unngås dersom det er mulig. Dersom dere likevel vurderer at dere må kjøre gjennom myrområdet, og bæreevnen til myra er god nok, viser vi til vår veileder for terrengbehandling kapittel 3.3.2 og 3.3.3 der kjøring gjennom myr og terrengforsterkende tiltak beskrives.

5.9 Skogrydding

I konsesjonens post nr. 12 er det satt vilkår om trasérydding:

...skogrydding skal begrenses så langt det vurderes som hensiktsmessig.

Gjennomføring av skogrydding skal omtales i miljø-, transport og anleggsplanen.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE viser til hogstplanen som er vedlagt detaljplanen, hvor prinsipper for skogrydding er omtalt. NVE legger til grunn at dere også bruker prinsipper omtalt i «NVEs veileder om skogrydding i kraftledningstraseer»¹³ som verktøy i forbindelse med skogryddingen.

NVE vurderer at detaljplanen oppfyller konsesjonens vilkår om skogrydding i tilstrekkelig grad. Prinsippet om begrenset skogrydding må også inngå i internkontrollsystemet deres, slik at temaet ivaretas i driftsfasen for kraftledningen.

5.10 Naturfare

I konsesjonens post nr. 10 er det satt vilkår om naturfare:

Det må dokumenteres at sikkerheten mot naturfare (flom, kvikkleire) for anlegget og for omgivelsene er ivaretatt, og dette skal gjøres før innsendelse av MTA-planen.

Dere omtaler naturfare i detaljplanens kapittel 6.1 at dere har sjekket NVE sin karttjeneste for følgende naturfarer; skred, flom, kvikkleire og steinsprang. Dere skriver at ingen av de planlagte mastepunktene ligger innenfor faresoner for skred i bratt terreng, store fjellskred og området kartlagt for skredhendelser. Rapport for grunnundersøkelser, samt geoteknisk og flomfarerapport er vedlagt detaljplanen.

I oppdatert detaljplan av 3. september 2025 har dere supplert kapitelet om naturfare med vurderinger og tiltak for fare for flom og erosjon.

NVE vurderer at detaljplanen oppfyller konsesjonens vilkår om naturfare. Vi minner om at det er konsesjonærens ansvar at planleggings-, anleggs- og driftsfasen tar høyde for den reelle skredfaren, og at anlegget ikke øker faren for skred eller flom for tredjepart.

5.11 Oppsummering

NVE vurderer at detaljplanen er et godt utgangspunkt for hvordan byggingen av den nye 132 kV kraftledningen Bevergrenda-Stengelserud-Glabak skal foregå, og at tiltak beskrevet i detaljplanen vil være med på å begrense ulemper som utbyggingen kan medføre. NVE har i godkjenningen av detaljplanen satt vilkår for å sikre en begrensnings av ulemper for å ivareta hensynsonen til vannverket, kjøresporene i terrenget, fugl og salamander. Vilkårene er presentert i vedtaksbrevet¹⁴. NVE minner også om at detaljplanen ikke kan fravikes uten vår godkjenning.

¹³[NVE Veileder Nr. 2/2016 Skogrydding i kraftledningstraseer.](#)

¹⁴ NVE-ref.: 202419314-29